

Obligacijos su garantija "Žaliavų bendrovės"

Basic and Extra

Atsigaunanti

pasaulinė

ekonomika skatina

žaliavų paklausą.

Tikimasi, kad

paklausa augs

greičiau nei pasiūla,

ir ateityje tai sukels

spaudimą kilti

kainoms aukštyn.

Įmonių paskelbti

pelnai maloniai

nustebino

investuotojus ir

akcijų rinkose

pastaruoju metu

dominuoja kilimo

tendencijos..

Obligacijos su

garantija "Žaliavų

bendrovės" suteikia

galimybę uždirbti

netiesiogiai

investuojant į

Nordea ekspertų

atrinktų įmonių

akcijų krepšelį,

kartu turint kapitalo

apsaugą.

"Žaliavų bendrovės" Basic
Terminas apie 5 metus
Nominalaus kapitalo apsauga
10-ties įmonių akcijų krepšelis
Maksimalus naudojamas vienos akcijos
vertės pokytis – iki 70%
Dalyvavimo koeficientas 70%
Įsigijimo kaina svyruoja apie 100%

"Žaliavų bendrovės" Extra
Terminas apie 5 metus
Nominalaus kapitalo apsauga
10-ties įmonių akcijų krepšelis
Maksimalus naudojamas vienos
akcijos vertės pokytis – iki 70%
Dalyvavimo koeficientas 135%
Įsigijimo kaina svyruoja apie 110%

2008 m. pabaigoje finansų krizė stipriai nusmukdė žaliavų kainas. Tačiau jau pradeda pasireikšti vyriausybių inicijuotų stiprių skatinamųjų paketų efektai ir globali ekonomika stabilizuojasi. Pastaruoju metu skelbti makroekonominiai rodikliai bei indikatoriai suteikia pakankamą pagrindą tikėtis atsigavimo.

Pramonės produkcijos bei valstybinių investicijų į infrastruktūrą apimčių didėjimas iššaukia žaliavų paklausos augimą. Kadangi dėl recesijos buvo labai stipriai sumažintos investicijos į gavybinius pajėgumus, tai pasiūla nebūtinai suspės augti kartu su paklausa, o tai gali sukelti žaliavų kainų kilimą. Ilgesniame laikotarpyje tikimasi, kad tokių besivystančių rinkų kaip Kinija ir Indija industrializacija iššauks žaliavų (pvz. naftos, pramoniniu metalų ir aukso) paklausos augimą.

Obligacijos su garantija "Žaliavų bendrovės" - tai sąnaudų požiūriu efektyvus būdas diversifikuotai investuoti į įmones visame pasaulyje ir išnaudoti naftos, energijos ir metalų kainų augimo potencialą. Be to, investicija į žaliavas saugo investuotojus nuo infliacijos. Obligacijos su garantija "Žaliavų bendrovės" yra penkerių metų termino ir suteikia pradinio kapitalo apsaugą išlaikius investicijas iki termino pabaigos.

Obligacijos su garantija "Žaliavų bendrovės" Basic ir Extra

Obligacijų su garantija "Žaliavų bendrovės" emitentas (išleidėjas) yra Nordea bank Finland Plc. Jų terminas yra apie 5 metus, o grąža priklauso nuo susiejimo indeksą sudarančių 10-ies įmonių akcijų krepšelio kainų dinamikos. Investuotojai gali pasirinkti Basic ir Extra tipų obligacijas. Basic versija labiau tinka atsargiems investuotojams, jos pajamingumas yra lygus 70% susiejimo indekso prieaugio pagal emisijos sąlygas. Extra tinka investuotojams, toleruojantiems nedidelę riziką ir siekiantiems aukštesnės grąžos – jos pajamingumas yra lygus 135% susiejimo indekso prieaugio pagal emisijos sąlygas. Jeigu akcijų krepšelio, sudarančio susiejimo indeksą, vertė krenta arba išlieka nepakitus, grąža yra nulinė. Susiejimo indekso pokytis apskaičiuojamas kaip pradinės ir galutinės verčių skirtumas. Galutinė susiejimo indekso vertė nustatoma kaip mėnesio reikšmių per paskutiniuosius 12 mėn. vidurkis

Obligacijų su garantija "Žaliavų bendrovės" nominalaus kapitalo apsauga galioja išlaikius investiciją iki termino pabaigos. Investuotojai gali prarasti nebent visą ar dalį investuoto kapitalo, viršijančio nominaliąją vertę. Renkantis Extra obligacijas ši dalis sudarytų apie 10%. Obligacijos gali būti parduotos antrinėje rinkoje – tokiu atveju kaina gali būti tiek žemesnė, tiek ir aukštesnė už pradinę. Antrinėje rinkoje obligacijas galima pirkti ir parduoti kiekvieną dieną, kuri laikoma bankų darbo diena Suomijoje.

Investicijai priskiriama Nordea banko mokumo rizika. Nordea banko kredito reitingas yra Aa1 (Moody's) arba AA- (Standard & Poor's). Obligacijos neturi jokių užtikrinimo priemonių.

Produkto santrauka

Terminas	Trumpas	Vidutinis	Ilgas
Kapitalo apsauga	Pilna*	Dalinė**	Jokios
Turto klasė	Palūkanų normos	Kreditas	Valiutos
			Prekės
			Akcijos

* Basic versija ** Extra versija, rizikuojama apie 10% virš nominalo

Susiejimo indeksas – "Žaliavų bendrovės"

Susiejimo indeksą sudaro 10-ies įmonių akcijos, turinčios lygius svorius portfelyje. Pasirinktos įmonės yra tarptautinės bendrovės, užsiimančios [RM1]naftos, energetikos ar metalų verslais. Plačiau apie atskiras bendroves – Nordea Equities Finland apžvalgoje 5-7 psl.

Svoris	Bendrovė	Šalis	S&P žvaigžd.*
1/10	Anglo American	JAV	3
1/10	Barrick Gold corporation	JAV	3
1/10	Gazprom	Rusija	-
1/10	Newmont Mining	JAV	3
1/10	Outokumpu	Suomija	3
1/10	Petrobras	Brazilija	4
1/10	PetroChina	Kinija	5
1/10	Rio Tinto	Australija	3
1/10	StatoilHydro	Norvegija	4
1/10	Transocean	Šveicarija	5

1 = Stipri pardavimo-rekomendacija, 5 = Stipri pirkimo rekomendacija.

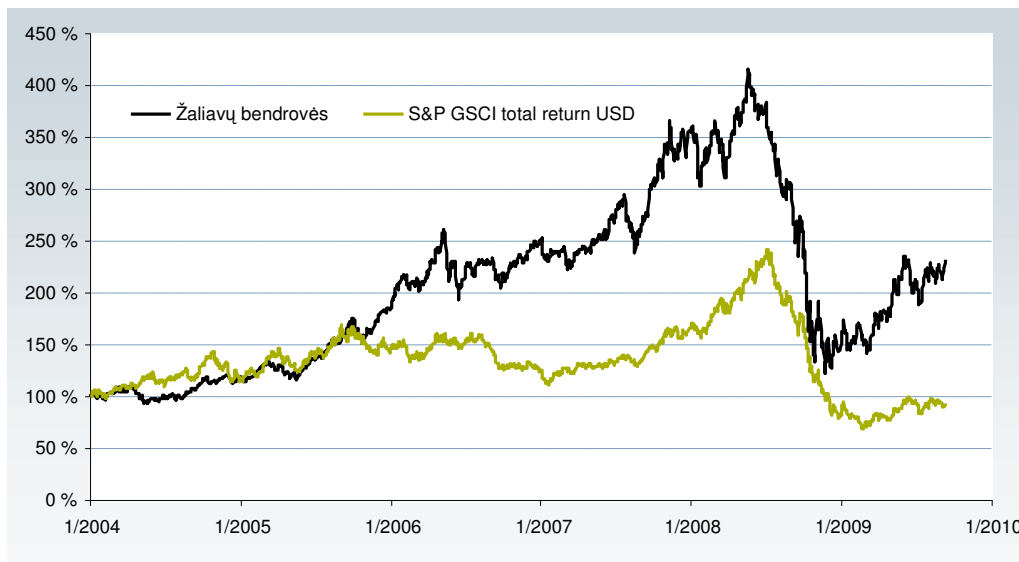
* Standard & Poors rinkos reitingas Žvaigždutės (8/2009). Reitingas nuo 1 iki 5 žvaigždžių

Susiejimo indekso ir S&P GSCI total return indekso dinamika 2004 01 – 2009 04

S&P GSCI total return indeksas atspindi bendrą žaliavų kainų tendenciją pasaulinėje ekonomikoje.

Atskirų išteklių lyginamieji svoriai priklauso nuo jų gavybos apimčių: energetinio sektoriaus svoris yra 65%, pramoninių metalų siekia 6%, o aukso – apie 4%.

Šaltinis: Bloomberg (Pradžios lygis - 100 procentų)

Pateikti duomenys atspindi ankstesnius rezultatus ar vertes, ir jais remiantis negalima daryti patikimų prielaidų apie rezultatus ar vertes ateityje.

Pajamingumo apskaičiavimas

Obligacijos termino pabaigoje sumokama investicijos grąža nustatoma kaip skirtumas tarp susiejimo indekso pradinės ir galutinės verčių. Kiekvienos atskirai paimtos akcijos atveju, 70% prieaugis bus naudojamas investuotojo grąžai apskaičiuoti. Basic versijoje teigiamas susiejimo indekso pokytis bus dauginamas iš dalyvavimo koeficiento lygaus 70%, , Extra versijoje - iš dalyvavimo koeficiento lygaus 130%. Pajamingumo apskaičiavimo pavyzdys pateikiamas žemiau.

Pajamingumo skaičiavimo pavyzdys

Akcija	Pradinė vertė	Pabaigos vertė	Pokytis, %	Pokytis, naudojamas pajamingumo skaičiavimui
Akcija 1	100	220	120%	70%
Akcija 2	100	180	80%	70%
Akcija 3	100	165	65%	65%
Akcija 4	100	160	60%	60%
Akcija 5	100	160	60%	60%
Akcija 6	100	155	55%	55%
Akcija 7	100	155	55%	55%
Akcija 8	100	135	35%	35%
Akcija 9	100	85	-15%	-15%
Akcija 10	100	70	-30%	-30%
Vidutinis susiejimo indekso pokytis = 49%				pagal emisijos sąlygas = 43%
<i>Susiejimo indekso pokytis = bendras akcijų kursų pasikeitimas/akcijų skaičiaus</i>				

Vertė pabaigoje	Susiejimo indekso pokytis	x	Dalyvavimo koef. +	Pradinis kapitalas	=	Vertė pabaigoje metinių
Basic	43%		70%	100%		129.8% 5.3%
Extra	43%		135%	100%		157.4% 7.4%

Maksimali vertė termino pabaigoje	metinių	Minimali vertė termino pabaigoje	metinių
Basic	149.0%	8.3%	Basic 100% 0.0%
Extra	194.5%	12.1%	Extra 100% -1.9%

Maksimali grąža Basic: 70% X 70% = 49%
 Maksimali grąža Extra: 70% X 135% = 94.5%

Emisijos sąlygų santrauka

Emitentas	Nordea Bank Finland Plc, kredito reitingas Aa2 (Moody's) ir AA- (Standard & Poor's).
Platinimo pradžia	2009 rugsėjo 21
Išpirkimas	2014 spalio 30
Įsigijimo laikotarpis	2009 rugsėjo 21 – 2009 spalio 30
Įsigijimo vietos	Nordea Bank Finland Plc ir padaliniai Baltijos valstybėse.
Įsigijimo kaina	Basic 4302A: svyruojanti apie 100% Extra 4302B: svyruojanti apie 110%
Minimali suma	EUR 1,000
Pajamingumas termino pabaigoje	Basic 4302A: 70% nuo susiejimo indekso prieaugio pagal emisijos sąlygas. Extra 4302B: 135% nuo susiejimo indekso prieaugio pagal emisijos sąlygas.

Susiejimo indeksas

	<i>Company</i>	<i>Bloomberg</i>
1	Anglo American	AAL LN
2	Barrick Gold corporation	ABX UN
3	Gazprom	OGZD LI
4	Newmont Mining	NEM UN
5	Outokumpu	OUT1V FH
6	Petrobras	PBR UN
7	PetroChina	857 HK
8	Rio Tinto	RIO LN
9	Statoil Hydro	STL NO
10	Transocean	RIG UN

Pradinė vertė	Susiejimo indekso sudarančių akcijų vertė nustatoma 2009 lapkričio 4 d., pagal atitinkamų akcijų biržų uždarymo kainą.
Galutinė vertė	Susiejimo indekso mėnesinių uždarymo verčių vidurkis nuo 2013 spalio 16 iki 2014 spalio 16.
Nominalo gražinimas	Emitentas Nordea Bank Finland Plc termino pabaigoje gražins visą nominalią (pradinę) sumą nepriklausomai nuo susiejimo indekso dinamikos. Obligacijoms būdinga emitento finansinio pajėgumo rizika.
Priešlaikinis išpirkimas	Priešlaikinis išpirkimas (inicijuotas emitento) yra įmanomas tik tuo atveju, jei dėl įstatymų ar teisinės praktikos pasikeitimų apsidraudimo instrumentas privalo būti likviduotas
Užtikrinimo priemonės Struktūrizavimo sąnaudos	Obligacijos neturi jokių užtikrinimo priemonių. Struktūrizavimo sąnaudos siekia apie 0.8% per metus ir yra įtraukti į įsigijimo kainą. Jokių papildomų įsigijimo ar valdymo mokesčių nėra.
Antrinė rinka	Nordea Bank Finland Plc pateiks obligacijų pirkimo kainas, kurios gali būti aukštesnės arba žemesnės už nominalią vertę.
Apmokestinimas	Suomijos Respublikos rezidentams gali būti taikomi mokesčiai prie pajamų šaltinio.
Saugojimas	Nordea Bank Finland Plc., nemokamai.
Emisijos atšaukimas	Emitentas turi teisę atšaukti emisiją dėl ekonominių sąlygų pasikeitimo, dėl menkos obligacijų paklausos ar kitų įvykių, galinčių sukelti grėsmę emisijai.
Listingas	Bus pateiktas prašymas įtraukti obligacijas į Helsinkio vertybinių popierių biržos sąrašus.

Nordea Bank AB (publ) ir Nordea Bank Finland Plc kreditiniai įsipareigojimai 4302A ir 4302B pagal vidutinės trukmės obligacijų programą (vidutinės trukmės obligacijų programa, apie kurią iš Švedijos pagal Prospektų direktyvą teikiamas pranešimas Suomijos finansų rinkų priežiūros institucijai), patvirtintą 2009 gegužės 29. Su konkrečiomis šių skolos vertybinių popierių emisijos sąlygomis galima susipažinti obligacijų įsigijimo vietose.

Nordea Markets yra Nordea Bank Norge ASA, Nordea Bank AB (publ), Nordea Bank Finland Plc and Nordea Bank Danmark A/S. Markets departamento pavadinimas.

Čia pateikta informacija yra tik bendro pobūdžio informacija ir skirta tik numatytajam naudotojui. Pateiktos nuomonės ir kita informacija atspindi dabartinį „Nordea Markets“ požiūrį ir ji gali būti pakeista be atskiro pranešimo. Šis pranešimas nėra išsamus apibūdinto produkto arba su juo susijusios rizikos aprašymas, ir jis neturėtų pakeisti šios informacijos vartotojo priimamo sprendimo.

Čia pateikta informacija nepretenduoja būti ir nėra investavimo rekomendacija, taip pat ji nėra pasiūlymas arba prašymas pirkti ar parduoti bet kokią finansinę priemonę. Čia pateikiama informacija nesusijusi su specifiniais investavimo tikslais, finansine situacija ar ypatingais bet kurio gavėjo poreikiais. Prieš priimant bet kokią investicinį ar kreditavimosi sprendimą visuomet turėtumėte gauti specialų jums skirtą profesionalų patarimą. Svarbu pažymėti, kad praeities rezultatai nebūtinai garantuoja tokius pačius rezultatus ateityje.

“Nordea Markets“ nėra ir neturi ketinimų tapti konsultantu teisės, mokesčių, apskaitos arba reguliavimo klausimais nei vienoje jurisdikcijoje.

Šį dokumentą bet kokiais tikslais galima daiginti, platinti arba skelbti tik gavus išankstinį raštišką „Nordea Markets“ sutikimą.

Biržos prekių ir žaliavų kainos atsitiesia po smukimo

Po ilgokos pertraukos trumpalaikės pasaulinės ekonomikos perspektyvos atrodo šviesesnės, nors iššūkių vis dar išlieka nemažai. Tiek įvairių pasaulio šalių, tiek atskirų įmonių padėtis pastebimai pagerėjo, ir visai tikėtina, kad atsigavimas bus toks, kokio visi norėtų – V formos. Monetarinės ir fiskalinės skatinimo priemonės, taikytos daugelyje šalių, kartu su augančiu ekonominiu aktyvumu ir kituose sektoriuose sąlygos ekonominį augimą artimiausioje ateityje.

Situacija pasaulinėje ekonomikoje yra labai svarbus žaliavų paklausos veiksnys, ir tikimasi, kad vykstant atsigavimui ši paklausa toliau augs. Besivystančių šalių, tokių kaip Kinija ir Indija, industrializacijos procesai reikalauja vis didėjančių išteklių (pvz. naftos ir metalų) apimčių.

Lyginant su 2008 m. gruodžio mėn. kainų žemumomis, naftos kainos išaugo beveik du kartus, ir dėl ekonominės situacijos gerėjimo laukiama tolesnio kilimo tiek 2009 m. pabaigoje, tiek ir 2010 m. Naftos kainos dar nėra pasiekę lygio, kuris užtikrintų pakankamą investicijų į ateities gavybos pajėgumus atsiperkamumą. Žemos naftos kainos ir neužtikrintumas dėl paklausos augimo sąlygojo silpnus finansinius išteklius ir tai sukėlė nuogaštavimus, kad investicijos į naujus pajėgumus bus per mažos norint kompensuoti gavybos mažėjimą senuose telkiniuose. Be to, investavimo Artimųjų rytų šalyse trukdžiai (pvz. augantis protekcionizmas, politinis nestabilumas) gali apriboti gavybos pajėgumų augimą ateityje. Jeigu investicijų srautas sumažės pakankamai ženkliai, naftos kainos gali stipriai pakilti.

Pramoninių metalų kainos šiemet pakilo daugiau nei buvo prognozuojama metų pradžioje. Labiausiai tai įtakoją keletas esminių veiksnių. Pavyzdžiui, dėl didelės vario paklausos Kinijoje šio metalo atsargos Londono metalų biržoje ženkliai sumažėjo. Pasigirsta nuomonių, kad tokį netikėtą paklausos augimą gali greitai pakeisti smukimas, tačiau kol kas taip nenutiko. Kinijos paklausos potencialo mažėjimą gali sėkmingai kompensuoti pasaulinės pramonės gamybos atsigavimas. Ilgesniame laikotarpyje esmiu veiksniu taps Kinijos bei Indijos industrializacijos procesai.

Aukso kainoms taip pat būdingi keletas palankių veiksnių. Visų pirma, žemos trumpalaikių palūkanų normos reiškia mažas investicijų laikymo aukso pavidalu sąnaudas. Be to, pastaruosius 10 metų pasaulinės investicijos į šachtas tik mažėjo. Paskutiniajame XX a. dešimtmetyje vyravo neaukštos aukso kainos, todėl naujų telkinių žvalgybos apimtys ženkliai sumažėjo. Prognozuojama, kad artimiausius keletą metų aukso gavyba išlaikys tokį pat lygį, nes senieji telkiniai senka. Tuo pat metu auganti paklausa sukelia spaudimą aukso kainoms kilti į viršų. Galiausiai, intensyvūs pagrindinių pasaulio valiutų svyravimai gali padidinti aukso kaip oficialiųjų užsienio atsargų kaupimo priemonės patrauklumą.

Šaltinis: Nordea Economic Research, Standard & Poor's

Obligacijų su garantija “Žaliavų bendrovės” susiejimo indeksą sudaro 10-ties įmonių akcijų krepšelis. Šioje apžvalgoje pateikiama Nordea Equities Finland analitikų nuomonė apie pasirinktas įmones bei jų ateities perspektyvas. Vertinimai yra pagrįsti Standard & Poor’s analize bei Nordea Equities Finland stebėjimais.

Anglo American

Anglo American yra viena didžiausių kalnakasybos bendrovių – ji užsiima rudos telkinių žvalgyba ir eksploatavimu visame pasaulyje. Pardavusi kitose verslo šakose turėtas įmones, Anglo American šiuo metu yra grynai kalnakasybos bendrovė. Ji žvalgo ir išgauna įvairius gamtinius išteklius, tačiau pagrindinė veikla koncentruojasi spalvotųjų metalų sektoriuje.

Bendrovė taip pat užsiima ir anglies bei deimantų verslu. Istoriskai, jos akcijų kaina kito labai glaudžiai su gamtinių išteklių kainomis. Keletą metų trukęs metalų kainų kilimas paskatino Anglo American daugiau investuoti į egzistuojančių šachtų plėtrą bei naujų steigimą – dėl intensyvios investicijų programos, gavybos apimtys augs netgi ir šiais metais. Bendrovė daug dėmesio skyrė kalnakasybos operacijų optimizavimo projektui ir jo dėka dabar turi geras galimybes vykdyti efektyvią gavybą, taip didindama pajamas ateityje.

Barrick Gold Corporation

Barrick Gold Corporation yra viena didžiausių aukso gavybos bendrovių pasaulyje. Platus geografinis veiklos pasiskirstymas – vienas iš įmonės veiklos privalumų – ji turi 27 veikiančias šachtas (bei dar 7 žvalgo) penkiuose skirtinguose žemynuose. Pastaruosius keletą metų įmonė vykdė sėkmingą veiklą. 1998 – 2008 m. m. ji sugebėjo padidinti savo pardavimus vidutiniškai 3.9%, o pelną, tenkantį akcijai – vidutiniškai 0.8%. Įmonės strategija apima aukso klodų bazės plėtrą statant arba ilgam laikui įsigyjant sąnaudų požiūriu efektyvias šachtas. Planuose yra ir draudimosi nuo aukso kainų svyravimo laipsnio sumažinimas – tokiu būdu įmonės pajamos dar labiau priklausytų nuo pasaulinių aukso kainų. Įvertinant tai ir didinamas investicijas į aukso atsargas bei vario gavybos plėtrą, tikimasi pelno, tenkančio akcijai, augimo.

Gazprom

Gazprom yra viena didžiausių energetikos bendrovių pasaulyje – ji yra globaliai veikiantis gamtinių dujų gamintojas ir tiekėjas. Pagrindinis jos akcininkas – Rusijos Federacijos Vyriausybė. Įmonei priklauso stambiausi pasaulyje dujų telkiniai ir ji išgauna apie 17% viso pasaulio gamtinių dujų. Jai taip pat priklauso didžiausias pasaulyje paskirstymo tinklas. Nepaisant to, Gazprom ir toliau siekia sutvirtinti savo pozicijas žengdama į naujas rinkas, diversifikuodama veiklą bei užtikrindama produkcijos kokybę. Viena iš įmonės strategijos krypčių – užtikrinti dujų tiekimą Europai. Tuo tikslu Gazprom kartu su Vokietijos energetikos įmonėmis inicijavo Nord Stream projektą, kurio tikslas - sklandus dujų pristatymas Europos rinkoms per Baltijos jūros dugnu nutiestą dujotiekį. Gazprom valdo kontrolinį bendrovės Nord Stream AG, sukurtos būtent šiam projektui, akcijų paketą.

Newmont Mining Corp.

Newmont Mining Corp. yra viena didžiausių aukso gamintojų pasaulyje. Ji valdo aukso klodus bei vysto veiklą Šiaurės Amerikoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje, Afrikoje ir Indonezijoje. Be aukso, įmonė taip pat užsiima ir vario gavyba (Indonezijoje). 1998 – 2008 įmonei sekėsi tiesiog puikiai – gryniesi pardavimai vidutiniškai augo 18%, o pelnas, tenkantis akcijai – vidutiniškai 29%. Atlikus keletą įsigijimų, įmonės pozicija rinkoje bei ateities perspektyvos gerokai sustiprėjo. Pagal veiklos strategiją, įmonė ir toliau sieks įsigyti efektyviai funkcionuojančias šachtas. 2007 m. siekdama padidinti akcininkų grąžą iš prognozuojamo aukso kainų kilimo, įmonė atsisakė draudimosi nuo aukso kainų svyravimo. Nepaisant recesijos, 2009 m. tikimasi pelno, tenkančio akcijai, rodiklio kilimo, kadangi aukso kainos išaugo ir įmonė išplėtė gavybos apimtis. Ilgalaikėje perspektyvoje taip pat tikimasi pelno, tenkančio akcijai, augimo – dėl aukštesnių aukso kainų, įsigijimų ir investicijų į plėtrą.

Outokumpu

Outokumpu yra vienas iš pirmaujančių nerūdijančio plieno gamintojų pasaulyje – pagal gamybos apimtis patenka tarp penkių didžiausių šios srities įmonių. Pagrindinė įmonės rinka yra Europa. Analitikų vertinimais, įmonė veiklą vykdo efektyviau nei konkurentai. Veikla yra cikliškos prigimties ir verslo ciklą sąlygojama nerūdijančio plieno paklausa bei pasiūla turi ženklią įtaką pajamų perspektyvoms. Stabilizuojantis ekonominei situacijai, nerūdijančio plieno kainos turėtų pradėti augti. Šiuo metu Outokumpu bando pasiekti stabilesnį veiklos modelį ir koncentruojasi į labiau specializuotą aukštesnės pridėtinės vertės produktų gamybą. Kylančios nikelio kainos taip pat teigiamai atsilies įmonei per atsargų vertės augimą. Praeityje įmonės akcijos kaina stipriai koreliuodavo su nikelio kainomis. Įmonės situaciją teigiamai įtakoja tvirta finansinė pozicija, geresni pinigų srautai ir sąnaudų mažinimo pasėkoje augantis veiklos pelningumas.

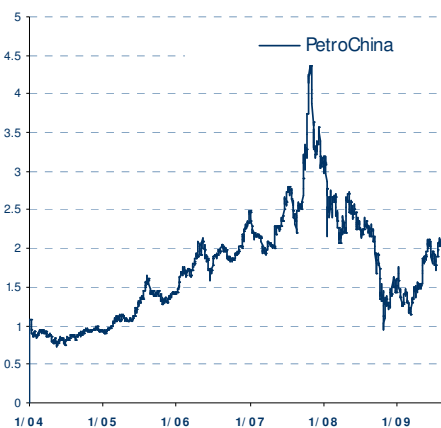
Petrobras

Petrobras – viena didžiausių pasaulio naftos bendrovių, užimanti dominuojančią padėtį Brazilijos rinkoje. Pagrindinė akcininkė – Brazilijos Vyriausybė. Pastarasis faktas palengvina įmonės veiklą vidaus rinkoje, kadangi pagal Brazilijos įstatymus, visos naftos ir dujų atsargos priklauso valstybei. Įmonės veikla apima visą naftos gavybos proceso grandinę – nuo žvalgybos ir išgavimo iki perdirbimo ir paskirstymo. Gamtinių dujų išgavimas bei tiekimas Brazilijoje ir už jos ribų – dar viena iš įmonės veiklos sričių. Nors bendrovės naftos atsargos Pietų Amerikoje pastaruoju metu mažėjo, ji sugebėjo jas atnaujinti su mažesnėmis sąnaudomis nei vietiniai konkurentai ir neatsiliko nuo tarptautinių konkurentų. Sėkmingos investicijos į jūrines gręžimo platformas leidžia tikėtis išgaunamos naftos apimčių augimo po 7% kasmet 2008-2013 m. laikotarpiu. Recesija turėtų neigiamai įtakoti 2009 m. pajamas, tačiau 2010 jau laukiama ženklus augimo.

PetroChina

PetroChina yra viena didžiausių pasaulio naftos bendrovių vertinant tiek pagal įmonės rinkos vertę, tiek pagal turimas naftos atsargas. Kinijoje – tai aiški rinkos lyderė. Greta naftos ir dujų gavybos, įmonė taip pat užsiima ir naftos perdirbimu. Anksčiau Kinijos valdžia reguliavo degalų kainas ir tai neigiamai atsiliepė perdirbimo įmonių maržoms. Dabar tokie apribojimai yra panaikinti, todėl perdirbimo užsiimančių verslovių padėtis turėtų ženkliai pagerėti ir PetroChina patrauklumas tik dar labiau išryškės. Turimos didelės naftos ir dujų atsargos reiškia teigiamas gavybos apimčių perspektyvas. Vadovybė skiria pakankamą dėmesį ir gavybai už šalies ribų, todėl gavybos apimtys neturėtų smukti ir ateityje. Stiprus turto - išipareigojimų balansas reiškia tvirtas bendrovės pozicijas siekiant augimo tiek iš vidaus, tiek kitų bendrovių įsigijimų keliu.

Rio Tinto

Rio Tinto - viena didžiausių kalnakasybos bendrovių, veiklą vykdančių šešiuose žemynuose. Jos išgaunamos anglies apimtys – didžiausios pasaulyje, tačiau ji užsiima dar ir pramoninių mineralų, aliuminio, vario, deimantų bei aukso kasyba. Kinijoje ir Indijoje vykstantys industrializacijos procesai suteikia tvirtas prielaidas augimui ateityje. 2009 m. laukiama recesijos sąlygotos pardavimų ir pajamų kritimo. Kita vertus, recesijos metu įmonė pagerino savo pozicijas įgyvendinusi ženklų sąnaudų sumažinimą, turto pardavimą ir tikslingą akcijų emisiją, leidusią pritraukti papildomus 15 mlrd JAV dolerių kapitalo turimų paskolų mokėjimams dengti. Rio Tinto kartu su BHP Billiton yra įkūrę bendrą įmonę – vien Rio Tinto tenkanti nauda iš tokios sinergijos vertinama 10 mlrd. JAV dolerių. Išsivysčiusiose šalyse atsigaunant pramonės gamybai, 2010 m. jau tikimasi pardavimų augimo.

Statoil Hydro

StatoilHydro yra trečias pagal dydį žalios naftos pardavėjas ir vienas iš didžiausių dujų tiekėjų. Bendrovė turi labai pažangias gręžimo technologijas ir pirmąją pasaulyje pagal jūroje išgaunamos naftos kiekius. Gavyba pagrindiniame geografiniame veiklos sektoriuje – Norvegijos kontinentiniame šelfe – laipsniškai mažėja, tačiau įmonė stengiasi tai kompensuoti suaktyvindama naujų telkinių paieškas visame pasaulyje, ypač Angolos pakrantėse ir Meksikos įlankoje. Statoil yra patraukli įmonė, kurios akcijos kainą iš esmės nulemia naftos ir dujų kainos. Kadangi ilgame laikotarpyje tikimasi naftos kainų kilimo, tai įmonės veiklos sektorius yra perspektyvus - manoma, jog įmonės akcijos turi kilimo potencialą. Be to, įmonė turi nemažai projektų, kuriuose naftos išgavimas prasidės už kelių metų – tai ir jau statybų procese esantys tarptautiniai telkiniai, kurie turėtų užtikrinti nuoseklų gavybos apimčių augimą iki 2012 m.

Transocean

Transocean yra didžiausia pasaulyje naftos gręžimo platformų bendrovė – būtent naftos gręžimo platformos ir yra pagrindinė jos veiklos sritis. 2007 lapkričio mėn. Transocean įsigijo GlobalSantaFe (antrąją pagal dydį naftos platformų įmonę). Bendrovėi priklauso 146 gręžimo platformos: 66 iš jų skirtos naudoti sekliuose vandenyse ir 80 – giliuose ir labai giliuose. Šios įmonės platformos yra atsparios itin atšiaurioms oro sąlygoms bei gali būti naudojamos labai giliuose vandenyse. Pagrindiniai Transocean klientai – didelės naftos verslovės, pvz. BP, Chevron ir Petrobras. Transocean akcijos suteikia galimybę investuoti į vieną didžiausių ir geriausių naftos platformų įmonių visame energetikos sektoriuje, o šių įmonių akcijų kaina yra laikoma maža. Platformų apkrovimo lygis yra labai aukštas, įmonė turi daug užsakymų, pajamų augimas stabilus. Tikėtina, kad ateityje tai pradės atsispindėti akcijų kainose. Turimų užsakymų vertė siekia 38.7 mlrd USD – tai iš esmės atitinka trejų metų grynuosius pardavimus.

Page: 2

[RM1] neglai "uzsiimti" nafta